

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci **navrhovateľa: P. M.**, bytom B., proti **odporcovi: Mesto Košice**, Trieda SNP 48/A, Košice, o odvolaní navrhovateľa proti rozhodnutiu Primátora mesta Košice sp. zn. A/2010/12487-4 zo dňa 6.10.2010, **o návrhu Krajského súdu v Košiciach v spore o právomoc**, takto

r o z h o d o l :

Prejednanie a rozhodnutie vo veci odvolania navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu zo dňa 6. októbra 2010 sp. zn. A/2010/12487-4 **patrí do právomoci** Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 1.2.2011, č. k. 3Sp/33/2010-5 zastavil konanie o odvolaní navrhovateľa proti rozhodnutiu sp. zn. A/2010/12487 a postúpil vec Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky ako orgánu príslušnému konať v tejto veci.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd dospel k záveru, že rozhodovanie vo veci odvolania navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu sp. zn. A/2010/12487, nepatrí do právomoci súdu a preto konanie podľa ust. § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil a postúpil vec Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky ako orgánu oprávnenému rozhodnúť o odvolaní navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu v priestupkovej veci.

Podľa názoru krajského súdu pri prejednávaní priestupku vystupuje obec v úlohe správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu), tzn. že v konaní o priestupku má postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, aj keď to zákon o priestupkoch a ani zákon č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane nefajčiarov“) výslovne neurčujú.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky s uvedeným rozhodnutím krajského súdu nesúhlasilo. Spis vrátilo späť na konanie krajskému súdu. Vyslovilo názor, že pokiaľ zákon neustanovuje, že ide o prenesený výkon štátnej správy na samosprávu, ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja). Tvrdilo, že taktiež žiadny zákon neustanovuje, že prejednávanie priestupkov podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane nefajčiarov obcami je prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy, ako aj, že musí ísť v súlade s ust. § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z. z. o výkon

samosprávnej (originárnej) pôsobnosti obce. Ďalej uviedlo, že podľa jeho názoru taktiež žiadny osobitný zákon neustanovuje, že o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu obce nerozhoduje súd, preto platí ustanovenie § 27 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, z ktorého vyplýva, že odvolacím orgánom voči rozhodnutiu Mesta Košice, ktoré rozhodovalo v rámci originárnej kompetencie, je príslušný súd.

Krajský súd postupom podľa ust. § 8a O.s.p. predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodovanie sporov o právomoc podľa § 8a O.s.p. preskúmal žiadosť krajského súdu a ním predložený spisový materiál a dospel k záveru, že je dôvodná a teda uznesenie krajského súdu je v súlade so zákonom.

Podľa § 7 ods. 1, 2, 3 O.s.p. v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

V občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane nefajčiarov, priestupku sa dopustí ten, kto poruší zákaz fajčenia podľa § 7 ods. 1 písm. a).

Podľa ust. § 7 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane nefajčiarov, zakazuje sa fajčiť na verejných letiskách, v dráhových vozidlách vnútroštátnej verejnej osobnej dopravy na železničných dráhach, električkových, trolejbusových, lanových a špeciálnych dráhach, v priestoroch železničných staníc a zastávok, v prostriedkoch autobusovej vnútroštátnej hromadnej osobnej dopravy, v čakárňach a v prístreškoch na zastávkach vnútroštátnej pravidelnej osobnej dopravy, na krytých nástupištiach a v uzavretých verejných priestoroch súvisiacich s touto dopravou určených pre cestujúcich, na otvorených nástupištiach do vzdialenosti štyri metre od vymedzenej plochy nástupíšť.

Podľa ust. § 11 ods. 4 zákona o ochrane nefajčiarov, priestupky podľa odseku 1 písm. a) prejednávajú obce; v blokovom konaní ich môžu prejednávať aj obecná polícia a Policajný zbor.

Podľa ust. § 11 ods. 7 zákona o ochrane nefajčiarov, na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch.

Podľa ust. § 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), orgány štátnej správy Slovenskej republiky a obce vedú občanov k tomu, aby dodržiavali zákony a ostatné právne predpisy a rešpektovali práva spoluobčanov; dbajú najmä o to, aby občania nestážovali plnenie úloh štátnej správy a obcí a nenarúšali verejný poriadok a občianske spolunažívanie.

Podľa ust. § 51 zákona o priestupkoch, ak nie je v tomto alebo v inom zákone ustanovené inak, vzťahujú sa na konanie o priestupkoch všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov – správny poriadok).

Podľa ust. § 52 ods. 1, 2 zákona o priestupkoch, priestupky prejednávajú obvodné úrady, ak zákon neustanovuje inak. Orgány Policajného zboru prejednávajú priestupky

- a) spáchané porušením všeobecne záväzných právnych predpisov o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,
- b) ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Podľa ust. § 52 zákona o priestupkoch v znení účinnom od 1.1.2004 do 31.1.2009 priamo zaraďovalo obce medzi **správne orgány** prejednávajúce priestupky (§ 52 písm. c/), teraz je príslušnosť obce na konanie o priestupkoch upravená v osobitnom zákone č. 377/2004 Z. z., o ochrane nefajčiarov.

Podľa ust. § 83 ods. 2 zákona o priestupkoch, návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku v správnom konaní.

Podľa § 4 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“) obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce orgánmi obce, miestnym referendom, zhromaždením obyvateľov obce.

Obec pri výkone samosprávy najmä vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania, zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce, rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu, usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci, vytvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon, zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce, zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou,

odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žúmp a miestnu verejnú dopravu, vytvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport, plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská, obstaráva a schvaľuje územnoplánovacia dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce, zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia, organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce, zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste, zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt, plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu, vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách, vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Ak zákon pri úprave pôsobnosti obce neustanovuje, že ide o výkon prenesenej pôsobnosti štátnej správy, platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce.

Na obec možno zákonom preniesť niektoré úlohy štátnej správy, ak je ich plnenie týmto spôsobom racionálnejšie a efektívnejšie. Obec pri rozhodovaní o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb vo veciach preneseného výkonu štátnej správy koná podľa zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (§ 5 ods. 1, 2 zákona č. 369/1990 Zb.).

Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že pri prejednávaní priestupku vystupuje obec v postavení správneho orgánu (nie samosprávneho orgánu), takže má v konaní postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy, čo vyplýva z ustanovení zákona o priestupkoch v spojení s ustanoveniami zákona o ochrane nefajčiarov.

Konanie orgánov štátu v rozsahu zákona je ústavným príkazom obsiahnutým v ustanovení čl. 2 ods. 2 ústavy. Uvedené ustanovenie súčasne určuje, že konanie orgánu štátu v rozsahu zákona sa musí uskutočňovať aj "spôsobom, ktorý ustanoví zákon". Podobne ako právomoci, tak aj spôsob konania orgánov štátu môže byť upravený len zákonom; určuje spôsob konania orgánov štátu. Výklad citovaného ustanovenia čl. 2 ods. 2 ústavy a osobitne slovného spojenia "v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon" potvrdzuje, že ústavodarca predpokladal súbežné (súčasné) splnenie oboch príkazov ústavných noriem v nej obsiahnutých. Príkazu ústavnej normy obsiahnutej v ustanovení čl. 2 ods. 2 ústavy preto nezodpovedá konanie orgánu štátu zákonom ustanoveným postupom, ktoré sa neuskutočnilo v rozsahu zákona.

Uvedenému nie je na ujmu ani stav, ktorý nastáva v prípade kompetenčných sporov medzi štátnymi orgánmi. Aj keď tieto spory rozhodujú súdy (čl. 126 ústavy, príp. § 8a O.s.p.),

t.j. právomoc príslušného orgánu štátu uplatňovať štátnu moc v určitej (sporovej) otázke sa odvodzuje od rozhodnutia súdneho orgánu, ide o otázku, ktorá už bola zaradená do rozsahu právomoci štátneho orgánu zákonom a súdy iba spresňujú, do zákonnej právomoci ktorého zo sporových orgánov táto otázka patrí.

Z predloženého spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis, vyplýva, že Mesto Košice rozhodnutím sp. zn. A/2010/12487-2 zo dňa 14.7.2010 vydalo rozkaz, ktorým navrhovateľa uznalo vinným z priestupku podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 377/2004 Z.z., ktorého sa dopustil tak, že dňa 22.4.2010 o 15.25 hod. fajčil cigaretu na zastávke MHD, kde je fajčenie zakázané, čím porušil ustanovenie § 7 ods. 1 písm. a/ zákona č. 377/2004 Z.z. a podľa § 11 ods. 2 tohto zákona mu uložilo pokutu v sume 17 €; na základe odporu podaného navrhovateľom proti tomuto rozhodnutiu Mesto Košice vrátilo vec Mestskej polícii Košice – stanica Východ na došetrenie priestupku a po vrátení veci následne vo veci opäť rozhodlo rozhodnutím č. sp.zn. A/2010/12487-4 zo dňa 6.10.2010 tak, že navrhovateľ sa uznáva vinný z priestupku podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 377/2004 Z.z. pre porušenie ustanovenia § 7 ods. 1 písm. a/ uvedeného zákona a opätovne podľa § 11 ods. 2 tohto zákona mu uložilo pokutu v sume 17 €.

Zákonodarca v právnej norme ustanovenej v § 11 ods. 4 zákona o ochrane nefajčiarov zveril do právomoci obce prejednanie a rozhodnutie vo veci priestupkov podľa odseku 1 písm. a), podľa ktorého sa priestupku dopustí ten, kto poruší zákaz fajčenia podľa § 7 ods. 1 písm. a), ktorá právna norma zakazuje fajčiť okrem na ďalších zákonom ustanovených miest na otvorených nástupištiach do vzdialenosti štyri metre od vymedzenej plochy nástupíšť. Súčasne zákonodarca v § 11 ods. 7 zákona č. 377/2007 Z.z. určil, že na konanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch, ktorú právnu úpravu ustanovil v zákone o priestupkoch (č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov), ktorý v § 51 odkazuje na právnu úpravu správneho poriadku (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov). Správny poriadok konanie o odvolaní ustanovuje v §§ 53 a nasl.. Zákon o priestupkoch v § 83 ods. 2 súčasne upravuje, že návrh na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom možno podať až po vyčerpaní opravného prostriedku v správnom konaní.

Z uvedenej právnej úpravy teda vyplýva, že rozhodnutie obce o priestupku a o uložení sankcie zaň treba považovať za individuálny správny akt vydaný v správnom konaní, ktorým sa zasiahlo do práv a oprávnených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby, ktorý je preskúmateľný súdom v správnom súdnictve podľa ustanovení piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, a to vzhľadom na právnu úpravu v zákone o priestupkoch v spojení s právnou úpravou správneho poriadku, až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov na základe žaloby postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 247 a nasl.).

Uvedenou právnou úpravou prejavil zákonodarca svoju vôľu konať a rozhodnúť vo veciach priestupkov urýchlene a hospodárne v správnom konaní s možnosťou súdneho preskúmania správneho rozhodnutia až po právoplatnom skončení správneho konania. Takáto právna úprava zákonom ustanovuje postavenie obce v konaní o priestupkoch, postavenie správneho orgánu pri prenesenom výkone štátnej správy a súčasne vylučuje jej postavenie samosprávneho orgánu.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval názor Ministerstva vnútra Slovenskej republiky za správny.

O odvolaní proti rozhodnutiu obce (starostu obce, primátora obce) o priestupku rozhoduje orgán štátu príslušný podľa osobitných predpisov, a tým je podľa zákona č. 254/2007 Z. z. o zrušení krajských úradov, ktoré o odvolaní rozhodovali do 30.09.2007, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Až právoplatné rozhodnutie tohto druhostupňového správneho orgánu je preskúmateľné súdom na základe žaloby (§ 83 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. v spojení s §§ 247 a nasl. O.s.p).

Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v predmetnej veci nie je daná právomoc súdu konať vo veci, a preto rozhodol v spore o právomoc medzi Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a Krajským súdom v Košiciach tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Úlohou krajského súdu bude po právoplatnosti tohto uznesenia vrátiť kompletný spis Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 30. mája 2011

**JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth